

Kentsel Mücadelede Alternatif İletişimin İmkânları ve Sivil İnsiyatif

Kent insanın yaşamını sürdürmek üzere yarattığı bir mekân olarak özünde hem toplumsallığı hem de bu toplumsallığa bağlı belli çelişkileri içinde barındırır. Günümüz kentsel yaşamın koşullarına bakıldığında kentlerdeki değişimin/gelişimin her zaman bireyin ve toplumsal yaşamın lehine gerçekleştiği söylenemez. Kentlerde yaşanan hızlı gelişmeyi insanın yeryüzünü kullanımı açısından neredeyse sadece teknik bir üstünlük olarak tanımlamak mümkündür (Harris ve Ullman, 2002, s. 55). Bu teknik üstünlüğün toplumu oluşturan bireylerin yaşam koşulları bağlamında topluma katkısı tartışmalı bir mesele olarak önümüzde durmaktadır. İnsanın yeryüzünü kullanımı noktasında bir sınır tanımazlık hali ile karşı karşıya olduğumuz açıktır. Bu sınır tanımazlığın ardında iktidara ve sermayeye özgü güç odaklarının bulunduğu görülmektedir. Harris ve Ullman'ın ifade ettiği bu teknik üstünlüğün toplumsal yaşama da katkı sağlamak üzere arttığını savunmak mümkün değildir. Bu teknik üstünlük meselesi iktidarlar arası savaşların bir unsuru olarak belirlenebilir. Kentin teknik anlamdaki bu vahşi gelişimi karşısında toplum içinden muhalif bir tavrın yükselişi doğaldır. Kentsel mekânın negatif anlamda uğradığı değişim/dönüşüm bir yandan da kentlerin toplumsal mücadelenin sahnesi olmayı sürdürdüğüünün kanıtı olmaktadır.

Kentsel mekânın içinde barındırdığı toplumsallık açısından David Harvey'nin ifade ettiği bağlamda kamusal mekân üretimi ve bu mekânla birlikte kamusal hizmete erişimin nasıl ve kim tarafından sağlanacağı ya da bu üretim ilişkilerinin kimin çıkarına olduğu meselesi kentin bir mücadele alanı olarak tanımlanmasının sebeplerindedir. Günümüz koşullarında çoğu zaman toplumsal mücadelenin merkezine bu kent mekânları yerleşmektedir. Bu açıdan geçtiğimiz yıl Gezi'nin bir kamusal mekân olarak toplumsal mücadele bağlamında bir simge haline geldiği ifade edilebilir. David Harvey, 2011 yılında Londra sokaklarında yaşananlara ilişkin değerlendirmelerde bulunurken kapitalizmin doğası gereği sahip olduğu vahşi güdülerinin Thatcherizm'le beraber "zincirinden boşaldığını" ve bu güdülerin kontrolünü hiçbir şeyin sağlayamadığını ifade ederken, "fütursuz bir 'arazi için orman yakma' anlayışının bugün hemen her yerde yöneten sınıfın açık şiarı haline" geldiğini vurgulamıştı. Bugünkü yaşam koşullarımızı bir anlamda özetleyen Harvey'nin dikkat çektiği husus ise yol göstericiliği açısından önemlidir:

“İçinde yaşadığımız yeni normallik durumu budur. Bundan sonraki büyük sorgulama görevinin ele alması gereken de budur. Yalnızca isyancılar değil, herkes hesap vermelidir. Vahşi kapitalizm insanlığa karşı, doğaya karşı suçlarından ötürü yargılanmalıdır (Harvey, 2013, s. 219).”

Çalışmanın üzerinde durmayı hedeflediği husus Harvey'nin ifadelerinde kullandığı “büyük sorgulama”dır. Bu sorgulamanın yöneten sınıf tarafından yapıldığına ya da yapılacağına ilişkin emarelerin zayıf olduğunu söylemek mümkündür. Dolayısıyla bu büyük sorgulamayı gerçekleştirebilecek başka bir sınıf arayışı ortaya çıkmaktadır. Kenti üreten toplumsallık, içinde sınıf kavramını barındırmaktadır. Çünkü kendini bu büyük sorgulamanın bir parçası olarak gören ve bunu kendine görev edinen birey “sivil toplumun bir üyesi olarak, içinde yer aldığı kendi siyasal ve kültürel topluluğunun ya da cemaatinin haklarını arayabilme kültürünü edinmiş, kendisi gibi düşünenlerin yaşamından ve yapıp etmelerinden sorumlu bir ‘yurttaş’tır” (Köse, 2007, s.245). Kent üzerinden ortaya çıkan toplumsal mücadeleyi aynı zamanda sınıfsal bir mücadele olarak görme gerekliliği buradan doğmaktadır.

Louis Wirth kentlileşmeyi bir toplam nüfus oranı olarak ele almayı yeterli bulmaz ve kentin sadece insana daha büyük oranlarda iş ve yerleşim imkânı yaratan bir yerden ibaret olmadığını ifade ederek kenti şöyle tanımlar:

“(…) aynı zamanda dünyanın en uzak yerlerini kendine çeken, türlü bölgeleri, insanları ve etkinlikleri bir düzene göre biçimlendiren, ekonomik, siyasal ve kültürel yaşamın öncüsü ve denetleyicisi konumunda olan bir merkezdir (Wirth, 2002: 78).”

Wirth'in belirttiği anlamda toplumsal yaşamın kaynağı ve denetimcisi olan kentin bu rolleri ne şekilde yerine getirdiği günümüz koşulları bağlamında daha da önemli hale gelmiştir. Toplumsal yaşama kaynaklık eden kent dönüşüme uğratılmaktadır. Bu dönüşümün gerek kentin doğasına gerekse insan doğasına aykırı birçok unsuru bünyesinde barındırdığı görülmektedir. Bu savı doğrulamak için İstanbul'un neredeyse her köşesini sarmış olan kentsel dönüşüm pratiğine ilişkin örneklerin yeterli olacağı söylenebilir. Kentsel dönüşüm adı altında ortaya konan uygulamalar kente özgü denetim mekanizmalarının da dönüşümüne neden olmaktadır. Özellikle Gezi Parkı'nın yarattığı toplumsal direncin kentin denetim mekanizmalarında kendine has birtakım değişiklikleri beraberinde getirdiği ve bu değişimin devam ettiği görülmektedir. En temel düzeyde ve konumuzla ilişkisi bağlamında denetim

mekanizmaları ifadesi ile toplumsal düzeni sağlayan formal ve informal denetim anlayışları bağlamında irdelenmelidir. Toplumsal düzenin sağlanması hususunda davranışsal birtakım standartların oluşturulmasını ve bu standartların dışına çıkan bireye uygulanan yaptırımlar bütünü formal denetim olarak ifade etmek mümkündür (İçli ve Burcu, 1993, s. 45). Kentsel yaşam bağlamında formal denetim mekanizmaları bürokratik, resmî, devletle doğrudan ilişkili mekanizmalar olarak tanımlanabilir. Bu açıdan ve çalışma temelinde informal denetim mekanizmalarının uğradığı değişime ve etkilerine odaklanacağız. Bu fikrin ardında özellikle Gezi sonrası toplumda yaşayan bireylerin içinde yaşadıkları çevre ve kent üzerinde söz hakkı taleplerinin ortaya çıkardığı sivil inisiyatiflerin bulunduğunu ifade etmek mümkündür. Informal sosyal denetimin bireyler arasında örf, adet, gelenekler temelinde geliştiği söylenebilir fakat burada toplumun kendi ürettiği denetim mekanizmasının kent hakkını korumak ve yeniden kurgulamak üzere formal denetim mekanizmalarının karşısında konumlanmaya başlayan ve her geçen gün değişen/gelişen bir toplumsal denetim mekanizması olarak varlığından bahsedilmelidir.

Toplumsal mücadeleye ilişkin örnekler bildiğimiz anlamdaki denetim mekanizmalarının çeşitlenmesine imkân sağlamıştır. Sivil toplum kuruluşlarının iktidarı ve onun uygulamalarını denetleme çalışmalarının dışında kalan yeni birtakım sivil oluşumlardan bahsetmek bu anlamda mümkündür. Siyasi iktidar denetimindeki kentsel yönetim mekanizmalarının özellikle kent yaşamını tehdit eden kararlarının toplumsal mücadele pratiklerini güçlendirdiği, çeşitlendirdiği tecrübe edilmektedir. Sivil inisiyatifle kastedilen kent yönetimini elinde bulunduran iktidar karşısında kent hakkını savunmak niyetindeki bireylerin bir araya gelerek oluşturdukları gruplardır. Özellikle çevreye ve eğitime ilişkin ortaya çıkan sorunlar hususunda toplumu bilgilendirme ve sorunların çözümü hususunda söz söyleme çabasındaki bu grupların bir araya gelme imkânları arasında sosyal iletişim ağlarının önemli bir rol üstlendiği bilinmektedir. Gezi ile birlikte bu ağların toplumsal mücadele bağlamında kullanımı meselesi yaşananların ardından yapılan her değerlendirmede yer bulmuş gibi görünmektedir. Gezi'nin haberleşme imkânı ve haber kaynağı olma noktasında sosyal iletişim ağları üzerinden bir araya gelen bireylerin bu iletişim imkânını toplumsal mücadelenin bir parçası olarak kullandıkları görüldü. Çalışma bu iletişim imkânlarının Gezi'yi nasıl şekillendirdiğine odaklanmak yerine bu sosyal iletişim ağlarının genel anlamda kullandığımız iletişim kavramına ne türden bir katkı sağladığını tartışmaya açacaktır. Daha önce

belirttiğimiz üzere, Gezi'den sonra kentsel mücadele anlamında yeni bir takım sivil inisiyatiflerin oluştuğuna tanıklık ettik. Sosyal ağlar üzerinden iletişime geçen bireylerin öncelikli olarak kent yaşamını tehdit eden meseleleri tartışmak üzere bir araya gelmeye başladıkları görüldü. Sosyal iletişim ağları belli konular üzerine duyarlılığı oluşmuş bireylerin fiziki anlamda toplaşmaların önemli bir aracı oldu. Mahalleler ve ilçeler özelinde gelişen bu ilişkiler ağının genel olarak kent yaşamının sorunları üzerinden de ilerlediği söylenebilir. Bu sivil inisiyatiflerin bir araya gelme pratiklerinin çeşitliliği de göze çarpmaktadır. Bu inisiyatiflerin özellikle Gezi sonrası görünürlüğü artan direniş/dayanışma evi pratikleri bağlamında ve İstanbul özelinde de mahalle kültürünün onu üretenlerce sahiplenilmesi/korunması hususunu ön plana çıkardığı görülmektedir.

Çalışma bu toplumsal denetim mekanizmalarında veya sivil inisiyatif pratiklerinde yaşanan değişimi incelerken kentin bir toplumsal mekân olarak uğradığı dönüşümü toplumsal iletişimin de dönüşümü düzleminde ele alacaktır.

Toplumsal bir mekân olan kentin aynı zamanda geleneksel olanın dışında bir iletişim mekânı olarak tanımlanabilirliği irdelenecektir. Mekânın uğradığı dönüşümün mevcut toplumsal iletişim kaynaklarına etkisi sorgulanarak toplumsal mücadeleye katkısı bağlamında alternatif bir iletişim söylemi mi yoksa alternatif bir kamusal alan kavrayışı mı ortaya konmalı, bunu saptamak gerekmektedir.

Alternatif iletişim unsurlarının kentsel mücadeleler bağlamında üstlendiği toplumsal rol kavramsal bir çerçeveye yerleştirilecektir. Kentsel mücadele örneği çalışmanın araştırma zeminini oluşturacaktır. Çalışmanın örneği ise bostan özelliğini kısmen koruyan Yedikule'de geçtiğimiz yıldan beri y bostanları. Kentleşme pratiği oldukça eskiye dayanan İstanbul'da bu bostanların tarihte tarımsal üretim alanları olduğu bilinmektedir. Kentsel dönüşüm adı altında kamusal mekânın talanında bu türden alanların korunması çabası kenti üreten toplumsal dinamiklerin görevi haline gelmiştir. Bu anlamda alternatif iletişim imkânları kentsel mücadele düzleminde incelenecektir. Alternatif iletişim imkânlarının tespiti ile toplumsal unsurların kent üzerinde hak iddia edebilmesinin imkânları da tespit edilmeye çalışılacaktır. Bu çalışma kapsamında Bianet'te Yedikule bostanları hakkında çıkan haberler incelenecektir. Yedikule bostanlarına ilişkin gelişmeler Gezi sonrası dönem baz alınarak tespit edilecektir. 2013 yılı Temmuz ayından itibaren 2014 yılına kadar Bianet'te Yedikule bostanları

ile ilgili yapılmış haberler incelenecektir. Çalışmada eleştirel söylem analizi yöntem olarak kullanılacaktır. Ana akım medya olarak değerlendirilemeyecek kurumları toplumsal hafızaya ve alternatif iletişim imkânlarına katkısı bağlamında incelemek üzere Bianet çalışmanın araştırma zemini olarak belirlenmiştir.

Yedikule Suriçi bostanları için yürütülen toplumsal mücadele haberleri Bianet üzerinden takip edilmiştir. Çalışmanın merkezinde kent üzerinden ortaya konan toplumsal mücadelenin kamusal alan/kamusallık ile örtüştüğü hususlar bulunmaktadır. Ayrıca toplumsal iletişimin günümüz imkânları veya medyanın kentsel/toplumsal mücadele konusunda durduğu yer tespit edilmeye çalışılacaktır.

Yedikule Bostanları Örneğinde Bianet Haberleri

Ayten Alkan'ın haber yazısı 8 Temmuz 2013 tarihine ait olup "Yedikule-Belgradkapı Suriçi Bostanları Yok Ediliyor" başlığını taşıyor. Yazar konuyla kişisel olarak nasıl karşılaştığını anlatarak başlarken sürecin aşamalarını da okuyucu ile paylaşmaktadır. Konuyu protesto etmek üzere bir araya gelenlerin hangi sivil inisiyatiflere bağlı olduğu bilgisi yazıda paylaşılıyor. Bahsi geçen bölgede yaşayanlarla da temas kuran yazar belediye planlarına, Kültür Bakanı'nın açıklamalarına yer veriyor. Yazının sonunda ise sabah saatlerinde Yedikule Suriçi'nde bostan eken ailelerle bir araya gelineceği bilgisi paylaşılıyor ve dayanışma çağrısı yapılıyor. Haberin yazarının bu sivil inisiyatiflerle birlikte hareket ettiği görülmektedir. Ayrıca olayı detaylandırmak ve okuyucu bu bağlamda haberdar etmek için Arkitera, Gerçek Sözcü gibi farklı internet sitelerinin konuyla ilgili haber linkleri metnin sonunda paylaşılmaktadır. Alternatif iletişimin bir mecrası olarak Bianet'in bu gibi haberlerle sivil inisiyatiflerin birbirinden haberdar olma imkânını genişlettiği görülmektedir.

Bianet'te 8 Temmuz 2013 tarihli ikinci haber Beyza Kural imzasını ve "Bostanları koruyan projeler yapılmalı" başlığını taşıyor. Başlık altında Yedikule Suriçi bostanlarına büyükşehir belediyesi tarafından park yapılmak istendiği bilgisi paylaşılırken tarihçilerin, bostanda tarımla uğraşanların, çevrede yaşayanların tepkileri kısaca özetleniyor. Giriş paragrafının "Yedikule Suriçi Bostanları'na İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) park yapıyor. Bugün, tarihçiler Aleksander Sopov ve Cemal Kafadar ile park forumlarından insanlar basın açıklaması için bostandaydı." şeklindeki ilk iki cümlesi alternatif iletişim olanaklarının Yedikule Suriçi bostanlarında belediye tarafından uygulanmak istenen planların farklı park forumlarından gelen bireylerce protesto edildiği anlaşılmaktadır. Haber konusunun muhataplarını içerdiği ve farklı görüşlerin haber metninde yer bulduğu görülmektedir.

Konunun hukuki yönü (arazinin Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından kişilere kiralanıyor oluşu ve planlar devreye sokulmadan evvel bu kiralardan Fatih Belediyesi'nce toplanması gibi) haber metninde yer alırken bostanı işleyen hak sahipleri mağduriyetlerini haberin "Başka iş yapamayız, çok mağdur kaldık" ve "Hiç olmazsa emeğimizi versinler" ara başlıklarında ifade etme imkânı bulmaktadır. Çalışma bağlamında ikinci ara başlığın bazı çıkarımlar ortaya koymayı mümkün kılmaktadır. Kentsel mekânın talanı üzerinden toplumsal bir mücadele örneği olarak Yedikule Suriçi bostanlarının belediye tarafından park dönüştürülme girişimleri ve kentin farklı yerlerinde örgütlenmiş park forumlarının bostanda toplanarak bu girişimleri protestosu kentsel mücadelenin alternatif iletişim imkânlarını kullandığı ve çoğalttığı söylenebilir.

17 Temmuz 2013 tarihli üçüncü Bianet haberi ise "Yedikule Bostanı'nda Yeryüzü Sofrası" başlığını taşımaktadır. Haberin yayınlandığı günün akşamında bostanda Gezi'den sonraki Ramazan ayı boyunca düzenlenen iftar etkinliği olan Yeryüzü Sofrası'nın kurulacağı bildirilmektedir. Haberde "Tarihi Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi" isimli sivil inisiyatifin çağrı mektubuna yer verilmektedir. Çağrı mektubundan önce bu inisiyatifin koyu renkle yazıldığı ve imleç ismin üzerine getirildiğinde aktif bir linke geçiş yapılabildiği görülmektedir. Tarihi Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi'ne ait bir blog sayfası ile karşılaşılmaktadır. Bianet'in bu haberde alternatif iletişim imkânlarını toplumsal mücadelenin geliştirilmesi için kullanabildiği görülmektedir. Sivil inisiyatifin bilinirliği bu link paylaşımı ile arttırılabilir. Bu anlamda sadece Bianet okuru değil konuyu takip eden bireyler de bu link paylaşımı sayesinde girişimden daha sık haber alabilme imkânına ulaşabilir.

18 Temmuz 2013 tarihinde "Bağa gel, Bostana Gel!" başlığını taşıyan haberde Nilay Vardar imzası bulunmaktadır. Haber Yedikule Suriçi bostanlarının yarısının yıkıldığı bilgisine yer verilmektedir. 17 Temmuz'da yapılan Yeryüzü Sofrası etkinliğinden sonra yapılan forumda bostanların korunarak park yapılması üzerinde fikir birliğine varıldığı ifade edilmektedir. Katılımcılar arasında Fatih Belediyesi meclis üyesi ve bir milletvekilinin bulunduğu belirtilirken inisiyatifin konunun bürokratik olarak takibini önemseydiği farkedilmektedir. Haberde bostan işleyicisi bir kişinin forumda söz aldığı anlara ait video paylaşılmaktadır. Belediye tarafından mağdur edildiğini anlatan kişi sözlerini şöyle tamamlamaktadır: *Bura park olabilir, hastane olabilir. Ne yapan yapar ama ben emektar bir kişiyim, ziraatçı bir kişiyim. Bizi bu kadar ezmelerine hiç gerek yok. (...) Şu anda beni buraya*

resmen gömüyorlar. Alternatif iletişimin ve onun imkânlarının sınıf perspektifinde değerlendirilmesi gerekliliğini bu noktada yinelemek gerekir. İletişim sömürüyü ifşa edebilecek bir güçtür, onu ana akımın koşullarından sıyırmak ve toplumsal mücadele için kullanmak sivil inisiyatiflerin ve alternatif iletişim mecralarının görevidir.

“Yedikule Bostanlarını Koruyanlara Saldırı” (23 Temmuz 2013) ve “Saldırgan Fatih Belediyesi basın Danışmanı mı?” (5 Ağustos 2013) başlıklı haberler Nilay Vardar imzasını taşımaktadır. 20 Temmuz günü Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi üyelerinin bir haber kanalına verecekleri röportaj için bostanda buldukları sırada daha önce Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir’in yanında görüldüğü tespit eden kişi ve beraberinde getirdiği kalabalık bir grup tarafından sözlü ve fiziki saldırılarına maruz kalmaları haberleştirilmiştir. Aradan zaman geçmesine rağmen olaya ilişkin ikinci bir haber yapılması konunun takip edildiğini göstermektedir. Bunun ana akımda genellikle karşılaşmadığımız bir refleks olduğunu ve alternatif iletişim mecralarında bu türden reflekslerin ana akıma göre hayli kuvvetli olduğunu belirtmek gerekir.

“Yedikule Bostanları’nda Tarih Dersi” (31 Temmuz 2013) başlıklı Nilay Vardar imzalı haber bostanların yıkımını durdurmak üzere yapılan çalışmaları özetlemektedir. Diğer yandan bu çalışmalar sürdürülürken Yedikule sivil inisiyatifinden bir çalışma grubunun bostanın tarihini incelemeye yönelik bulguları haberde yer bulmaktadır. İnsiyatifin toplumsal hafızanın korunmasına yönelik olarak da değerlendirilebilecek bu gibi etkinliklerin alternatif iletişim mecraları ile duyurulması da sağlanmaktadır.

“Melda Onur, Yedikule Bostanlarını Dört Bakana Sordu” (12 Ağustos 2013) başlıklı haber ile meselenin kamuoyunca duyulması hususunda hem Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi’nin katettiği yol hem de alternatif iletişim mecrası olarak Bianet’in bu süreç boyunca üstlendiği rolün önemi ortaya çıkmaktadır. Milletvekili Melda Onur’un bakanların yanıtlaması talebiyle verdiği soru önermeleri haberde ayrıntılı olarak paylaşılmaktadır.

“Yedikule Bostanları Hobi Bahçesi mi Olacak?” (15 Ağustos 2013) başlıklı haberde bostanlarla ilgili belediye projesinin revize edildiği bilgisi bulunmaktadır. Belediye başkanının açıklamaları “Demir: Hocalar söyledi, revize ettik” ara başlığı ile verilirken inisiyatifin üyelerinden tarih uzmanı A. Sopov’un revizyonla ilgili açıklamaları “O kadar alanda tarım olmaz” ara başlığıyla verilmiştir. Projede yapılan revizyonun sekiz adet yüz metre karelik

alanın bostan olarak korunmasını içerdiği anlaşılmaktadır. Yedikule insiyatifi üyesi Sopov ise bostanların esasen kapladığı alanın sekiz yüz metrekareden çok daha büyük olduğu bilgisini paylaşmaktadır. Proje karşısında örgütlü bir mücadele olma yolunda ilerleyen Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi'nin üyeleri arasında konuya ilişkin uzmanlığını kentsel mekânın talanını engellemek üzere kullanabilecek bireyler bulunduğu görülmektedir. Belediyenin projede revizyon adı altında gelen tepkileri azaltma çabasının olduğunu ifade etmek mümkündür. Mücadelenin ses getirdiği görülmektedir ve mücadelede alternatif iletişim imkânlarının üstlendiği rol oldukça belirgindir.

Bianet'te Yedikule Bostanları ile ilgili olarak karşımıza çıkan son haber ise "Yedikule Bostanları ve Hevsel Bahçeleri Perşembe Konuşmalarında" (11 Aralık 2013) başlığını taşımaktadır. Tarih Vakfı'nın Perşembe Konuşmaları etkinliği altında 12 Aralık Perşembe günü İTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden Yıldız Salman'ın yapacağı konuşma haberin konusunu oluşturmaktadır. Etkinlikte Yedikule Bostanları ve Hevsel Bahçeleri üzerinden tarımsal peyzaj, kent belleği ve sivil toplum ilişkisinin ele alınacağı belirtilmektedir. Konuşmada ele alınacak hususların kentsel/toplumsal mücadele temelinde değerlendirileceği görülmektedir. Haber metninde Yıldız Salman'ın özgeçmişine ilişkin bilgiler de paylaşılmaktadır. Kentsel mücadeleye sahne olan alanlar sivil bir dayanışma ve örgütlülük çerçevesinde ele alınarak belli bir toplumsal ortaklık da yaratılmaktadır.

Sonuç

Kentin bir mekân olarak içerdiği toplumsallık onun iktidarlar arasındaki mücadelenin sahnesi olmasına neden olmuştur. Toplumsal yaşamın üreticisi bireyler kentsel mekânın da üreticisi olarak yaşamlarını inşa ettikleri bu mekânsallık üzerinde hak sahibidir. Kapitalizmin vahşi olarak nitelendirilebilecek güdülleri kentsel mekânı parçalamak ve paylaşmak üzere bu iktidar ve sermaye odaklarını sürekli besler.

Kent sosyal, kültürel ve ekonomik olarak saldırı altında varlığını sürdürmeye devam eder. Bu direncin altında ise kentsel mekânın toplumsallığı, toplumsal mücadele yatmaktadır. Kentsel olanın özü itibarıyla toplumsal olduğu gerçeği kent üzerinde yoğunlaşan mücadelenin sınıfsal bir temelde şekillendiğini de ortaya koyar.

Kent üzerinden şekillenen mücadelenin ürettiği toplumsal direncin Gezi ile birlikte daha görünür hale geldiği görülmüştür. Bu toplumsal direncin oluşmasının ve bir anlamda güçlenmesinin ardındaysa toplumsal unsurların alternatif iletişim imkânları ile kurdukları ilişkiler ağı bulunmaktadır. Kentsel yaşamı ilgilendiren konulara ilişkin yönetici sınıfın aldığı kararlarda söz hakkı arayan bireyler hem alternatif iletişim imkânlarını kullanarak hem de alternatif iletişim mecraları ile temas ederek kentsel olanın toplumsal olduğunu kanıtlamaktadır. Kentsel yaşamın dönüşümünü kentte yaşayanları göz ardı ederek gerçekleştirmeyi hedefleyen güç odaklarının hamleleri özellikle Gezi sonrası belli bir örgütlülük çerçevesinde yaşadıkları kent hakkında söz hakkı isteyen sivil inisiyatifler tarafından izlenmekte ve bu hamlelerin kent aleyhine sonuçlar doğurması ihtimali karşısında belli bir toplumsal direnç yaratmaktadır.

Çalışma özelinde 2013 yılı Temmuz ayı itibariyle tarihi Yedikule Bostanları'nın belediye tarafından yok edilme ve dönüştürülme planı karşısında oluşan sivil direnç bir alternatif iletişim mecrası olarak Bianet üzerinden incelenmiştir. Yapılan haberler aracılığıyla alternatif iletişim imkânlarının kentsel mekân üzerinde oluşan mücadeleye katkıları incelenmiştir.

Bu bağlamda, bostanı işleyenler ve yönetici sınıf arasındaki mücadele meselenin sınıfsal boyutunu gözler önüne sererken alternatif iletişim mecralarının bu mücadeleye katkı sağladığı görülmüştür. Alternatif iletişim mecraları arasında bir geçişgenlikten bahsetmenin mümkün olduğu da gözlenlenmiştir. Bianet Yedikule Bostanları haberinde Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi adlı sivil inisiyatif grubunun blog oluşumuna link vererek okurunu farklı sosyal iletişim ağlarına yönlendirebilmektedir. Konuya ilişkin farklı haber sitelerine link verilerek bu geçişgenliğin okuru daha geniş bilgi sahibi yapmak adına sağlandığı ifade edilebilir.

Yapılan haberlerin hemen hepsinde "Ne Olmuştu?" başlığı altında Yedikule Bostanları'nın neden gündeme geldiği, süreç içersinde neler yaşandığı özetlenmişti. Bu türden bir haber düzeni sayesinde konunun sağlıklı bir biçimde takip edilmesi olanaklı hale gelmektedir. Böylelikle üzerinden zaman geçse de Yedikule Bostanları'na ilişkin bir aramada önemli bir arşiv görevi de üstlenen Bianet toplumsal olaylara ilişkin önemli bir kaynak olma

görevini de üstlenmektedir. Buna ek olarak Bianet'in bu haber düzeni ile toplumsal hafızanın oluşumu ve korunması hususunda da kritik bir role sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi'nin çalışmalarını haberleştiren Bianet, bu gibi oluşumların toplumda bilinirliklerini arttırmalarına da olanak sağlamaktadır. Bianet gibi alternatif iletişim mecraları toplumsal direnç mekanizmalarının etki alanını genişletebilmektedir.

Kaynakça

Harvey, D., 2013, Asi Şehirler Şehir Hakkından Kentsel Devrime Doğru, Çev. Temiz, A. D., İstanbul, Metis.

Ullman, E.L. ve Harris, C. D., 2002, Kentin Doğası, Yirminci Yüzyıl Kenti, Der. Duru, B. Ve Alkan, A., Ankara, İmge Kitabevi.

Wirth, L, 2002, Bir Yaşam Biçimi Olarak Kentlileşme, Yirminci Yüzyıl Kenti, Der. Duru, B. Ve Alkan, A., Ankara, İmge Kitabevi.

Günşen İçli, T. ve Burcu, E., İnfomal Sosyal Kontrolün Sağlanması Ailelerin Gelir Ve Eğitim Düzeyinin Önemi: Ankara'da Uygulamalı Bir Çalışma, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Temmuz 1993, Cilt:10 Sayı:1, Ankara.

Köse, H., 2007, Küresel "Akıntıya Karşı" Sivil Arayışlar Alternatif Medya, İstanbul, Yirmidört Yayınevi.